

Eda kommun

Avgifter inom vård och stöd

Styrdokument

Eda kommun**Styrdokument****Dokumenttyp**

Riktlinje

Beslutad av

Kommunfullmäktige 2014-11-26 § 154

Dokumentansvarig

Verksamhetschef vård och stöd

Reviderad

Kommunfullmäktige 2014-12-17 § 169
Kommunfullmäktige 2015-04-29 § 57
Kommunfullmäktige 2015-12-16 § 175
Kommunfullmäktige 2016-03-23 § 25
Kommunfullmäktige 2017-12-13 § 170
Kommunfullmäktige 2018-12-19 § 149
Kommunfullmäktige 2019-06-12 § 81
Kommunfullmäktige 2019-12-11 § 156
Kommunfullmäktige 2020-12-16 § 162
Kommunfullmäktige 2022-01-26 § 2
Kommunfullmäktige 2022-12-14 § 213
Kommunfullmäktige 2024-01-24 § 12
Kommunfullmäktige 2024-12-11 § 189
Kommunfullmäktige 2025-12-10 § 203

Innehållsförteckning

1	Allmänt	6
1.1	Lagrum	6
1.2	Rätt att överklaga	6
1.3	Avgiftssystemets uppbyggnad	6
1.4	Maxgräns för avgiftsuttag enligt gällande socialtjänstlag	6
1.5	Avgiftsutrymme	6
1.6	Omprövning av avgifter enligt 32 kap 6 § SoL	7
1.7	Uppgiftsvägran	7
1.8	Retroaktiv debitering och återbetalning	7
1.9	Försäkringsfall	7
2	INKOMSTBEGREPP	7
2.1	Nettoinkomst	7
2.2	Inkomster	7
2.3	Skatter	8
3	FÖRBEHÅLLSBELOPP/PERSONLIGA MEDEL	8
3.1	Minimibelopp/Förbehållsbelopp	8
3.2	Personliga medel	8
3.3	Individuell prövning av minimibeloppet	9
4	AVGIFTER SOM INGÅR I AVGIFTSSYSTEMET	9
5	AVGIFTSTAXA	10
5.1	Hemtjänstavgift/Vårdavgift	10
5.2	Tillfällig hemtjänst av vårdtagare från annan kommun	10
5.3	Makar och registrerade partners	10
5.4	Förändringar av vårdbehov och inkomstförhållanden	10
5.5	Debitering vid påbörjad hemtjänst	10
5.6	Reducering av hemtjänstavgift	10
5.7	Utebliven hemtjänstinsats	11
6	BOSTADSKOSTNADER	11
6.1	Nettobostadskostnad	11
6.2	Beräkning av bostadskostnaden	11
6.2.1	Hyreslägenhet	11
6.2.2	Bostadsrättslägenhet	11
6.2.3	Eget enfamiljshus	11
6.2.4	Eget tvåfamiljshus	11
6.2.5	Eget flerfamiljshus eller andelshus	11
6.2.6	Jordbruksfastighet	12
6.2.7	Fri bostad	12
7	KOSTNADER I SÄRSKILT BOENDE	12
7.1	Hyra	12
7.2	Hyreskontrakt	12
7.3	Rätt till bostadsstöd	12
7.4	Bostadens utrustning	12
7.5	Kostnad för måltider	13
7.6	Reducering av matkostnad	13
7.7	Avgift för omvårdnad	13
7.8	Avdrag vid sjukhusvistelse	13
7.9	Vid flytt till särskilt boende	13

8	KOSTNAD FÖR MÅLTIDER.....	13
9	ÖVRIGA AVGIFTER inom högkostnadsskyddet/maxtaxan	14
9.1	Serviceinsatser	14
9.2	Övriga hemtjänstinsatser	14
9.3	Dusch.....	14
9.4	Egenvård.....	14
9.5	Trygghetslarm.....	14
9.6	Tillsynskamera	14
9.7	Beställning av lunchlådor	14
9.8	Hälso- och sjukvårdsinsatser, utom läkarvård.....	15
9.9	Hälso- och sjukvårdsinsatser vid tillfällig vistelse	15
9.9.1	Annan bosättningskommuns patient vistas tillfälligt i Eda	15
9.9.2	Eda kommuns patient vistas tillfälligt i annan kommun	15
9.10	Korttidsvård (SoL).....	15
9.11	Vistelse på korttidsplats i väntan på särskilt boende	15
9.12	Kvarstannande på korttidsplats vid erbjudande om insats.	16
10	ÖVRIGA AVGIFTER utanför högkostnadsskyddet/ maxtaxan	16
10.1	Följeslagare	16
10.2	Trygghetslarm, installation	16
10.3	Tillsynskamera, installation	16
10.4	Hjälpmedel.....	16
10.4.1	Hyra hjälpmedel vid tillfällig funktionsnedsättning	16
10.4.2	Hyra hjälpmedel vid resa eller annan tillfällig aktivitet	17
10.4.3	Utkörning, hämtning och service av hjälpmedel	17
10.5	Intyg	17
10.6	Förskrivning av inkontinenshjälpmedel.....	17
10.7	Resor	17
10.7.1	Resor till/från dagverksamhet SoL/HSL.....	17
10.7.2	Tillfälliga resor med taxi/färdtjänst.....	17
10.8	Förbrukningsvaror korttidsplats.....	17
11	AVGIFTSFRIA INSATSER	17
12	ÖVERKLAGA	18
13	AVGIFTER INOM LSS.....	18
13.1	Lagrum.....	18
13.2	Hyra.....	18
13.3	Hyreskontrakt.....	18
13.4	Rätt till bostadstillägg	18
13.5	Bostadens utrustning.....	18
13.6	Kostnad för måltider	19
13.6.1	Bostad med särskild service för vuxna	19
13.6.2	Daglig verksamhet	19
13.6.3	Korttidsvistelse.....	19
13.6.4	Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år.....	19
13.7	Familjehem/bostad med särskild service för barn och unga	19
13.7.1	Barn och ungdomar under 18 år.....	19

13.7.2	Barn och ungdomar 19–21 år.....	20
13.8	Resor	20
13.8.1	Fritidsresor i bostad med särskild service för vuxna....	20
13.8.2	Resor till/från daglig verksamhet.....	20
13.9	Hälso- och sjukvårdsinsatser, utom läkarvård	20
13.10	Kontaktperson.....	21
13.11	Ledsagarservice.....	21

1 Allmänt

1.1 Lagrum

Kommunens avgiftssystem och dess tillämpning för avgiftsuttag inom vård och omsorg styrs av olika lagar och förordningar. Till dessa hör socialtjänstlagen 32 kap §§ 6-10 hälso- och sjukvårdslagen och förvaltningslagen.

1.2 Rätt att överklaga

Avgiftsbeslutet lämnas skriftligt och den som inte är nöjd med beslutet om avgift eller uträkningen av förbehållsbeloppet kan överklaga beslutet. Information om hur man överklagar beslutet följer med som en bilaga tillsammans med avgiftsbeslutet.

1.3 Avgiftssystemets uppbyggnad

Utgångspunkten för avgiftssystemet är att avgiften för hemtjänst, service, omvårdnad, korttidsvård och kommunal hälso- och sjukvård inte får uppgå till så höga kostnader att den enskilde inte har tillräckliga medel för sina personliga behov (förbehållsbelopp).

Det skall vara enkelt och lättförståeligt och oberoende av var vårdtagaren får sin vård, om det är i det egna hemmet eller i ett särskilt boende. Det innebär att debitering sker utifrån inkomst och given insats/vårdtid och för att nå detta syfte har några grundprinciper slagits fast:

- avgiften skall tas ut efter mängden vård som vårdtagaren erhåller
- avgiften skall vara neutral i förhållande till boendeformen
- varje enskild skall tillförsäkras en skälig levnadsnivå
- avgiften knyts till prisbasbeloppet som hör till allmänna försäkringslagen
- följer maxgräns för avgiftsuttag enligt gällande socialtjänstlag
- förmögenhet får inte påverka avgiftens storlek

1.4 Maxgräns för avgiftsuttag enligt gällande socialtjänstlag

Högsta lagstadgade månadsavgift som kommunerna får ta ut för hemtjänst och kommunal hälso- och sjukvård baseras på prisbasbeloppet. Avgiften för omvårdnad i ordinärt- och särskilt boende, samt kommunal hälso- och sjukvård får uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet.

1.5 Avgiftsutrymme

För att beräkna avgiftsutrymmet skall samtliga skatter, nettobostadskostnad samt schablonbelopp och eventuellt individuellt belopp räknas bort från den totala bruttoinkomsten. Innan avgiften fastställs räknas det så kallade förbehållsbeloppet ut. Detta består av ett minimibelopp som ska täcka

personliga utgifter samt boendekostnad. Förbehållsbeloppet dras från nettoinkomsten och det som återstår kallas avgiftsutrymme.

Beroende på hur stort avgiftsutrymmet är kan avgiften minskas. Finns inget avgiftsutrymme tas ingen avgift ut.

Beräkningsformel:

+ Nettoinkomst per månad

+ Bostadstillägg/bidrag

- Boendekostnad per månad

- Minimibelopp per månad

= Avgiftsutrymme i kronor per månad.

1.6 Omprövning av avgifter enligt 32 kap 6 § SoL

Det anges i lag att avgiften skall ändras om något i den enskildes förhållande ändras, inom de närmaste tolv månaderna, som påverkar avgiften. Exempelvis ändrad inkomst, bostadsstöd, familjeförhållande eller behov av högre förbehållsbelopp. När Pensionsmyndigheten beslutar om ändrad pensionsstatus för makar som lever med skild hushållsgemenskap skall ny avgiftsprövning ske i och med att makarna då får ändrade inkomster.

1.7 Uppgiftsvägran

För att kunna fastställa avgiften krävs att kommunen har tillgång till erforderliga inkomstuppgifter. Om begärda inkomstuppgifter ej lämnas påförs högsta avgift enligt beviljad insats.

1.8 Retroaktiv debitering och återbetalning

Vårdtagaren är skyldig att anmäla sådana förändrade inkomst-, förmögenhets- och bostadsförhållanden som kan medföra ändring av avgift. Debitering sker från det datum som ny uppgift inkom till verksamheten.

Beräkning av avgift görs ej då den vårdtagare avlider innan inkomstförfrågan skickats ut eller om svar ej inkommit inom utsatt datum.

1.9 Försäkringsfall

I de fall vårdinsatserna på grund av skadeståndsrättsliga skäl eller försäkring skall bekostas av annan än den som erhåller biståndet, uttages kommunens faktiska kostnader för insatsen.

2 INKOMSTBEGREPP

2.1 Nettoinkomst

Nettoinkomstbegreppet innebär att samtliga bruttoinkomster läggs samman varefter samtliga skatter avräknas.

2.2 Inkomster

Följande inkomster läggs samman:

- Aktuella pensionsinkomster (hämtas från Pensionsmyndigheten), privata pensionsförsäkringar, utlandspensioner och övriga pensioner.
- Aktuella förvärvsinkomster och inkomst av tjänst.
- Överskott av kapital enligt kontrolluppgift per den 31/12 föregående år.
- Övriga inkomster, såsom livräntor och bidrag.
- Korrigering kan bli aktuell vid ändring av inkomst under innevarande år, t.ex. ränteinkomster, bostadstillägg.
- Vid utlandspension/inkomst som inte beskattas i Sverige skall beloppet anges i svenska kronor efter skatt. Vid utlandspension/inkomst som beskattas i Sverige skall utlandspension/inkomst anges i utländsk valuta före skatt. Vid beräkning av kurs används genomsnittlig kurs för de tre senaste månaderna innan beräkning av avgifter sker.

2.3 Skatter

Följande skatter och avgifter avräknas från inkomsterna:

- Kommunal inkomstskatt och statlig skatt på inkomster och på kapital.
- Fastighetsavgift enligt aktuell taxering finns med vid beräkning av bostadskostnad.
- Övriga avgifter och skatter i samband med senaste deklaration.

3 FÖRBEHÅLLSBELOPP/PERSONLIGA MEDEL

3.1 Minimibelopp/Förbehållsbelopp

Beloppet fastställs varje år utifrån nästkommande års prisbasbelopp. Minimibeloppet avräknas mot den enskildes nettoinkomst innan avgiften bestäms. Ensamstående skall ha en tolfedel av 1,4789 gånger prisbasbeloppet, makar och registrerade partners skall var och en uppbära en tolfedel av 1,2066 gånger prisbasbeloppet.

3.2 Personliga medel

Med personliga medel avses de medel den enskilde behöver för sitt personliga behov utöver avgifter och bostadskostnader. I minimibeloppet ingår normala levnadskostnader enligt följande:

- livsmedel, alla måltider
- kläder och skor
- fritid
- hygien
- förbrukningsvaror
- dagstidningar
- telefon
- tv-avgifter
- möbler, husgeråd
- hemförsäkring

- hushållsel
- resor
- tandvård
- öppen hälso- och sjukvård
- läkemedel

3.3 Individuell prövning av minimibeloppet

Utöver det generella minimibeloppet kan individuella tillägg respektive avdrag göras.

Individuellt tillägg

Tillägg kan bland annat vara aktuellt vid fördyrade matkostnader, underhållskostnader för barn, särskilda kostnader för funktionshindrade, kostnader för god man.

Fördyrade matkostnader kan uppkomma exempelvis när någon köper färdiglagad mat. Tillägget skall då utgöra skillnaden mellan livsmedelskostnaden och den faktiska kostnaden. Vid bedömning av livsmedelskostnaden används Konsumentverkets beräkning.

Tillägg är aktuellt för yngre funktionshindrad (60 år och yngre) vars minimibelopp bör ökas på grund av fördyrad kost samt tillägg för yngre funktionshindrad i samband med bosättning och familjebildning med upp till 10 procent. Individuellt tillägg görs bara då kostnaden regelbundet återkommer längre sammanhängande tid än sex månader och överstiger 200 kronor per månad.

Individuellt avdrag

Avdrag kan bland annat göras om kommunen tillhandahåller något utan kostnad som skall täckas av minimibeloppet eller om elkostnad ingår i hyran.

4 AVGIFTER SOM INGÅR I AVGIFTSSYSTEMET

Avgifter som skall kontrolleras mot den enskildes förbehållsbelopp och fastställs årligen i samband med budget.

- Avgift för hemtjänst i ordinärt och särskilt boende
- Avgift för serviceinsatser
- Avgift för dusch
- Avgift för egenvård
- Avgift för beställning av lunchlådor
- Avgift för hälso- och sjukvårdsinsatser
- Avgifter för korttidsvård
- Avgift för trygghetslarm
- Avgift för tillsynskamera

5 AVGIFTSTAXA

5.1 Hemtjänstavgift/Vårdavgift

Hemtjänst-/Vårdavgift följer maxgräns för avgiftsuttag enligt gällande socialtjänstlag. Avgiften för hemtjänst debiteras i efterskott. Avgiften får inte överstiga kommunens självkostnad. Kommunfullmäktige fastställer årligen ett genomsnittligt pris per hemtjänststimme.

5.2 Tillfällig hemtjänst av vårdtagare från annan kommun

I de fall där en person som är folkbokförd i annan kommun (bosättningskommun) planerar att vistas i Eda kommun under en begränsad period debiteras bosättningskommunen för den hemtjänst som utförs av Eda kommun. Avgift debiteras enligt vistelsebegreppet i socialtjänstlagen.

5.3 Makar och registrerade partners

Vid avgiftsberäkning läggs inkomsterna samman och fördelas därefter med hälften på vardera maken eller partnern som grund för att bestämma avgiftsunderlagets storlek. Eftersom biståndsbeslutet gäller den enskilda personen var för sig och insatserna kan variera för vardera maken, beräknas också avgiften för varje enskild person. När avgifterna fastställs skall kommunen dessutom försäkra sig om att den enskildes make/partner inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation.

Om den ene maken/partnern flyttar till särskilt boende och den andre maken/partnern bor kvar i den egna bostaden ska avgiftsberäkning göras på sådant vis som är mest fördelaktigt för maken/partnern var för sig i respektive boende.

Om båda makarna/partners flyttar till särskilt boende ska avgiftsberäkning ske enligt ovanstående.

5.4 Förändringar av vårdbehov och inkomstförhållanden

Tillfälliga förändringar av hemtjänstinsatserna under kalendermånaden föranleder ingen ändring av avgiften. Vid en permanent förändring ändras månadsavgiften först vid nästkommande månadsskifte.

5.5 Debitering vid påbörjad hemtjänst

Hel månadsavgift debiteras om hemtjänstinsatsen påbörjas dag 1–15 i kalendermånaden. Halv månadsavgift debiteras om hemtjänstinsatsen påbörjas 16–31 i kalendermånaden.

Hemtjänstinsats som avslutas dag 1–15 debiteras halv månadsavgift, annars hel månadsavgift.

5.6 Reducering av hemtjänstavgift

Om den enskilde på grund av frånvaro eller annan anledning inte erhållit hemtjänst kan reduktion av avgiften ske.

Planerad frånvaro eller av annat skäl avstående från hemtjänst skall anmälas senast en vecka i förväg för att reduktion skall ske. Vid sjukhusvistelse medges alltid justering av hemtjänstavgiften fr.o.m. inskrivningsdag t.o.m.

dag före utskrivningsdag. Vid frånvaro under sammanhängande trettio dagar ges avgiftsbefrielse.

5.7 Utebliven hemtjänstinsats

Om hemtjänstinsatsen uteblivit på grund av t.ex. personalbrist eller omprioritering inom hemtjänsten, bör den enskilde kompenseras för detta snarast möjlig, vilket innebär att den enskilde får hjälp en annan dag.

6 BOSTADSKOSTNADER

6.1 Nettobostadskostnad

Vid avgiftsberäkning skall den enskildes nettobostadskostnad avräknas från nettoinkomsten. Med nettobostadskostnad avses den faktiska bostadskostnaden minskad med samtliga former av bostadsbidrag som den enskilde erhåller. Vid beräkning av bostadskostnaderna används Pensionsmyndighetens norm och deras schabloner.

6.2 Beräkning av bostadskostnaden

Beräkning av bostadskostnaden följer Pensionsmyndighetens norm. Om kostnad för hushållsel ingår i bostadshyran skall denna alltid avräknas från förbehållsbeloppet, som även den följer Pensionsmyndighetens norm.

I de fall bostadstillägg utgår för eget boende använder kommunen den bostadskostnad som ligger till grund för bostadstillägget (den bostadskostnad som Pensionsmyndigheten har registrerad). Om bostadstillägg ej utgår för det egna boendet beräknas bostadskostnad enligt följande:

6.2.1 Hyreslägenhet

Aktuellt hyresbelopp. Vid hyrd bostad med kallhyra beräknas värmekostnaden och läggs till kallhyran. Följer Pensionsmyndighetens norm.

6.2.2 Bostadsrättslägenhet

Aktuellt hyresbelopp + 70 % av ränta på eventuell låneskuld.

6.2.3 Eget enfamiljshus

Kostnader för uppvärmning och drift efter ett fast krontal per kvadratmeter som följer Pensionsmyndighetens norm.

+ 70 % av ränta för eventuellt lån som avser fastigheten

+ fastighetsavgift på fastighetens taxeringsvärde.

6.2.4 Eget tvåfamiljshus

Samma som för enfamiljshus, men minskat med hyresintäkter för den uthyrda lägenheten.

6.2.5 Eget flerfamiljshus eller andelshus

Enligt belopp som framgår av senaste deklaration samt tillägg för eventuell uppvärmningskostnad.

6.2.6 Jordbruksfastighet

Driftskostnader och lånekostnader beräknas för fastighetens bostadsbyggnad enligt samma grunder som för enfamiljshus. Fastighetsavgift beräknas på den del av taxeringsvärdet som avser bostadsbyggnad och tomtvärde.

6.2.7 Fri bostad

Enligt de regler som gäller för fri bostad vid taxering till statlig inkomstskatt.

7 KOSTNADER I SÄRSKILT BOENDE

7.1 Hyra

Hyran debiteras i efterskott enligt av kommunfullmäktige fastställd hyra för särskilt boende. Hyran regleras under löpande hyrestid enligt förhandlingsordningen Eda kommun c/o Eda Bostads AB-Hyresgästföreningen.

Uppsägningstid av hyresavtalet är 14 dagar om inte hyresgästen hävdar rätten till en månads uppsägningstid enligt hyreslagen. Uppsägningstiden kan förkortas eller förlängas om särskilda skäl föreligger. Vid eventuell flytt från särskilt boende behövs en skriftlig uppsägning. Vid dödsfall blir hyresavtalet automatiskt uppsagt den dagen dödsfallet inträffar och ingen skriftlig uppsägning behövs.

Finns ny hyresgäst som vill flytta in före uppsägningstidens utgång debiteras utflyttad hyresgäst hyra med 1/30-del per dag fram t.o.m. dag före den nya hyresgästens tillträdesdag. Detta förutsätter den utflyttade hyresgästens acceptans. Inflyttad hyresgäst debiteras 1/30-del per dag fr.o.m. tillträdesdagen.

Vid byte av bostadstyp i särskilt boende, debiteras den nya hyran vid nästa månadsskifte.

7.2 Hyreskontrakt

Bostäder i särskilt boende upplåtes genom hyreskontrakt mellan socialnämnden och den enskilde hyresgästen.

7.3 Rätt till bostadsstöd

Hyresgäster i särskilt boende uppmanas ansöka om bostadsstöd hos Pensionsmyndigheten.

7.4 Bostadens utrustning

Lägenheten i särskilt boende är utrustad med säng, madrass och sängbord. Hyresgästen utrustar själv sin bostad och bekostar det som ingår i dennes levnadsvanor. Kommunen står för alla förbrukningsvaror (tvätt, rengöringsmedel, tvättlappar, glödlampor, toalett- och hushållspapper samt madrass) och för detta debiteras en omkostnadsersättning per kalendermånad. Hyresgästen betalar själv sin läkarvård, tandvård, mediciner och fotvård på samma villkor som i eget boende.

7.5 Kostnad för måltider

Vid särskilt boende tillhandahålls hel kostdag, som består av frukost, lunch, kvällsmat och mellanmål samt även sondmat. Ett månadsabonnemang debiteras fr.o.m. inflyttningsdag t.o.m. utflyttningsdag.

7.6 Reducering av matkostnad

Vid frånvaro avräknas matkostnaden per dag efter antalet frånvarodagar, dock max 30 dagars frånvaroavdrag/kalendermånad. Avdrag medges endast vid frånvaro hel kostdag och enstaka måltider medger ej kostavdrag. Frånvaro skall meddelas dagen innan.

Vid övergång till sen palliativ vård kan matkostnaden reduceras med anledning av att den enskilde enbart äter enstaka måltider eller inte alls.

7.7 Avgift för omvårdnad

Avgift för omvårdnad i särskilt boende följer maxgräns för avgiftsuttag enligt gällande socialtjänstlag. Avgiften debiteras fr.o.m. inflyttningsdag t.o.m. utflyttningsdag. Avgiften debiteras i efterskott tillsammans med kostnad för hyra och mat.

7.8 Avdrag vid sjukhusvistelse

Vid sjukhusvistelse medges alltid justering av vårdavgiften fr.o.m. inskrivningsdag t.o.m. dag före utskrivningsdag. Matkostnaden reduceras vid frånvaro hel kostdag.

7.9 Vid flytt till särskilt boende

Vid flytt till särskilt boende ska den enskilde beredas ekonomisk möjlighet att avveckla sin tidigare bostad, hänsyn skall därför tas till den dubbla boendekostnaden. Den nya hyran jämkas med det belopp som motsvarar hyran i den tidigare bostaden, dock inte mer än hela hyran i det särskilda boendet. Jämkningsen ska åberopas av den enskilde. Jämkningsen görs under förutsättning att betalningsskyldigheten för båda bostäderna inträder samma kalendermånad.

Jämkning av hyran görs inte i de fall den enskilde har mer än 1 ½ basbelopp i besparingar. Jämkning av hyran görs heller inte i de fall då den enskildes inkomst uppgår till så stor summa att båda boendekostnaderna kan betalas och att den enskilde ändå tillförsäkras en skälig levnadsnivå (förbehållsbelopp). Vid flytt från egen fastighet ges ingen jämkning utan uppskov kan ges med hyran i det särskilda boendet i tre kalendermånader.

8 KOSTNAD FÖR MÅLTIDER

Måltidskostnad fastställs årligen i samband med budget och ska normalt täcka kommunens kostnad.

Hel kostdag vilket är frukost, middag och kvällsmat, samt mellanmål.

Enstaka måltider hemtjänst, seniorlägenheter Koppom
Frukost

Middag
Kvällsmat.

Matdistribution hemtjänst.

Lunch och kaffe/fika dagverksamhet demens.

Näringsdryck som ett tillägg till ordinarie kost.

Berikningspulver/förtjockningsmedel.

Sondmat i ordinärt boende för brukare inskriven i hemsjukvård.

9 ÖVRIGA AVGIFTER inom högkostnadsskyddet/maxtaxan

9.1 Serviceinsatser

- Städ debiteras enligt timavgift per faktiskt utförd tid (summeras per kalendermånad med avrundning uppåt)
- Tvätt debiteras avgift per tillfälle.
- Varuhemsändning debiteras avgift per kalendermånad.

Om flera personer i hushållet beviljats samma serviceinsats delas kostnaden på dessa.

9.2 Övriga hemtjänstinsatser

Övriga beviljade hemtjänstinsatser, där antal timmar inte uppgår till max högkostnadsskydd debiteras avgift per beviljad tid enligt timavgift.

9.3 Dusch

Dusch debiteras avgift per tillfälle.

9.4 Egenvård

Egenvård enligt socialtjänstlagen debiteras avgift per tillfälle. Undantaget är Apodosleverans som debiteras avgift per kalendermånad, insatsen ska vara sammankopplad med behov av varuhemsändning (inköp av dagliga varor).

9.5 Trygghetslarm

Trygghetslarm debiteras avgift per kalendermånad för hushållet oavsett om en eller flera brukare är beviljade insatsen. Kostnaden fördelas per brukare.

9.6 Tillsynskamera

Tillsynskamera debiteras avgift per kalendermånad.

9.7 Beställning av lunchlådor

Beställning av lunchlådor debiteras avgift per kalendermånad, samt portionsavgift för lunch per portion.

9.8 Hälso- och sjukvårdsinsatser, utom läkarvård

Vid hälso- och sjukvårdsinsatser debiteras avgift per dag. Detta oavsett om hälso- och sjukvårdsinsatsen utförs av sjuksköterska, sjukgymnast, arbetsterapeut eller av personal som delegerats uppgiften.

Avgiften för gruppverksamhet inom rehabilitering, t.ex. efter en stroke, debiteras per dag upp till av kommunfullmäktige fastställd maxavgift. Förebyggande gruppverksamhet, t.ex. fallförebyggande balansträning, är avgiftsfritt förutom resor enligt punkt 10.7.

9.9 Hälso- och sjukvårdsinsatser vid tillfällig vistelse

I de fall där en person som är folkbokförd i annan kommun (bosättningskommun) planerar att vistas i Eda kommun under en begränsad period debiteras bosättningskommunen för den hemsjukvård som utförs av Eda kommun.

9.9.1 Annan bosättningskommuns patient vistas tillfälligt i Eda

Bosättningskommunen ersätter Eda kommun med ett fastställt belopp per timme. Antal timmar beräknas på den totala tidsåtgången och inkluderar restid, annan tid till t.ex. dokumentation och enklare material till t.ex. omläggning.

Eventuell hälso- och sjukvårdsavgift debiteras patienten av bosättningskommunen.

9.9.2 Eda kommuns patient vistas tillfälligt i annan kommun

Vistelsekommun har rätt att fakturera Eda kommun för planerad vistelse efter att överenskommelse godkänts.

Avgiftshandläggare i Eda kommun debiterar patienten hälso- och sjukvårdsavgift.

9.10 Korttidsvård (SoL)

Vårdtagare som har hemtjänst debiteras sin vanliga hemtjänstavgift, för vårdtagare som inte har hemtjänst debiteras avgift per dag och samordnas med övriga avgifter.

Vårdtagare som har korttidsvård och behov av tillfällig hemtjänst vid permission debiteras hemtjänst per dag motsvarande avgiften för korttidsvård.

Vårdtagaren debiteras avgift fr.o.m. första dagen t.o.m. utskrivningsdag, samt kostnad för helt kostdygn fr.o.m. inskrivningsdag t.o.m. dag före utskrivningsdag.

I de fall där vårdtagaren inte kan återgå till hemmet som planerat p.g.a. att hemtjänsten saknar personalresurser, jämkas kostavgiften så att den följer Konsumentverkets rekommendation för kost avseende åldersgruppen.

9.11 Vistelse på korttidsplats i väntan på särskilt boende

En samordning av avgifterna görs under den kalendermånad vårdtagaren haft både hemtjänst och korttidsvård, den sammantagna avgiften får dock ej

överstiga maxtaxan. Därefter avslutas hemtjänstavgiften och förbehållsbelopp omräknas på grund av fördyrad matkostnad. Vårdtagaren debiteras för korttidsvård och kost.

9.12 Kvarstannande på korttidsplats vid erbjudande om insats

Vid kvarstannande på korttidsplats efter erbjudande om annan beviljad insats debiteras från och med tredje dygnet en avgift motsvarande kommunens självkostnad för en plats

10 ÖVRIGA AVGIFTER utanför högkostnadsskyddet/ maxtaxan

10.1 Följeslagare

För vårdtagare som har insatser inom vård och stöds verksamhet och har behov av hjälp från personal, kan det utifrån bedömt behov av legitimerad personal tillsättas följeslagare till sjukhus, tandläkare, medicinsk fotvård och sjukgymnastik, maximalt tre tillfällen per kalendermånad. Detta gäller i de fall där anhöriga, frivilligorganisationer eller annan inte kan tillhandahålla följeslagning. Debiteras avgift per tillfälle.

10.2 Trygghetslarm, installation

En avgift per hushåll för installation och sim-kort debiteras. Batteri ingår vid nyinstallation. För larm/larmknapp som förlorats eller skadats uttages avgift motsvarande självkostnadspris.

10.3 Tillsynskamera, installation

Avgift för installation debiteras. För kamerautrustning som förlorats eller skadats uttages avgift motsvarande självkostnadspris.

10.4 Hjälpmedel

Alla priser är inklusive moms för privatpersoner. Exklusive moms till extern vårdgivare/företag/myndighet.

10.4.1 Hyra hjälpmedel vid tillfällig funktionsnedsättning

Vid kortvarigt behov av hjälpmedel (under 4 månader) för vuxna finns möjlighet att hyra hjälpmedel. Detta gäller då utprovningen inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens. Detta gäller tillfällig funktionsnedsättning/skada vid tex frakturer, operationer och liknande. Om behovet kvarstår efter fyra månader görs en bedömning om förskrivning.

Toalettförhöjning, duschpall, förhöjningsben, ramp, gåstativ, rollator, rullstol inkl. dyna och arbetsstol debiteras avgift per hjälpmedel upp till maxbelopp för fyra veckors period och för fyra månaders period.

10.4.2 Hyra hjälpmedel vid resa eller annan tillfällig aktivitet

Vid behov av hjälpmedel, för vuxna och barn, t.ex. till fritidsboende, vid resa eller annan tillfällig aktivitet finns möjlighet att hyra hjälpmedel ur befintligt sortiment.

Toalettförhöjning, duschpall, ramp, rollator, rullstol inkl dyna, arbetsstol, duschstol på hjul, säng, personlyft (brukaren ska ta med sin utprovade lyftele) debiteras avgift per hjälpmedel upp till maxbelopp för fyra veckors period. Vid lån över helg eller lån 2-3 dagar debiteras lägre avgift per hjälpmedel.

10.4.3 Utkörning, hämtning och service av hjälpmedel

Utkörning och hämtning av hjälpmedel är i första hand egenansvar för hjälpmedelsanvändaren, tjänsten kan tillhandahållas av hjälpmedelsverksamheten i mån av tid och debiteras avgift per tillfälle. Tjänsten är dock obligatorisk för hjälpmedel som kräver speciell hantering, exempelvis sängar.

10.5 Intyg

Intyg utfärdade av HSL-personal (sjuksköterska, sjukgymnast, arbetsterapeut) debiteras per intyg.

10.6 Förskrivning av inkontinenshjälpmedel

Förskrivning av inkontinenshjälpmedel av HSL-personal (sjuksköterska, sjukgymnast, arbetsterapeut) debiteras per tillfälle med max årskostnad.

10.7 Resor

10.7.1 Resor till/från dagverksamhet SoL/HSL

Vid resor till/från dagverksamhet enligt SoL/HSL med taxi/färdtjänst betalar brukaren egenavgift motsvarande startzon inom länsfärdtjänst och med kollektivtrafik egenavgift motsvarande Värmlandstrafiks biljettpris, för båda gäller max månadskostnad för Värmlandskort ett område.

10.7.2 Tillfälliga resor med taxi/färdtjänst

För tillfälliga resor med taxi/färdtjänst till/från korttidsvården och boenden (gäller för de som inte har färdtjänsttillstånd) betalar den enskilde egenavgift motsvarande länsfärdtjänsten.

10.8 Förbrukningsvaror korttidsplats

Vid vistelse på korttidsplats står kommunen för alla förbrukningsvaror (tvätt, rengöringsmedel, tvättlappar, glödlampor, toalett- och hushållspapper) och för detta debiteras en avgift per dygn.

11 AVGIFTSFRIA INSATSER

Uppsökande och förebyggande verksamhet inom hälso- och sjukvård, samt rådgivning av arbetsterapeut, sjukgymnast och distriktssköterska.

Psykiatriska stödinsatser i hemmet bedömd vid individuell vårdplanering samt psykiatrisk fritidsverksamhet.

Avlastning för anhörigvårdare max 15 timmar/kalendermånad.

12 ÖVERKLAGA

Den enskilde kan enligt 16 kap 3 § Socialtjänstlagen överklaga avgiftsbeslutet hos allmän förvaltningsdomstol. Kostnad för mat och hyra kan inte överklagas genom förvaltningsbesvär. Hyran kan prövas av hyresnämnden.

13 AVGIFTER INOM LSS

13.1 Lagrum

Insatserna enligt LSS är i princip avgiftsfria. Enda undantagen läggs fast i 1820 §§ Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och 5-6 §§ Förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade. I anslutning till en insats får skäliga avgifter tas ut för bostad, kost, fritidsaktiviteter samt kulturella aktiviteter.

13.2 Hyra

Hyran debiteras i förskott per kalendermånad via Eda Bostads AB, enligt av kommunfullmäktige fastställd hyra i bostad med särskild service för vuxna enligt LSS. Hyran regleras under löpande hyrestid enligt förhandlingsordningen Eda kommun c/o Eda Bostads AB-Hyresgästföreningen.

Uppsägningstid av hyresavtalet är 14 dagar om inte hyresgästen hävdar rätten till en månads uppsägningstid enligt hyreslagen. Uppsägningstiden kan förkortas eller förlängas om särskilda skäl föreligger. Vid eventuell flytt från LSS-boendet behövs en skriftlig uppsägning. Vid dödsfall blir hyresavtalet automatiskt uppsagt den dagen dödsfallet inträffar och ingen skriftlig uppsägning behövs.

Finns ny hyresgäst som vill flytta in före uppsägningstidens utgång debiteras utflyttad hyresgäst hyra med 1/30-del per dag fram t.o.m. dag före den nya hyresgästens tillträdesdag. Detta förutsätter den utflyttade hyresgästens acceptans. Inflyttad hyresgäst debiteras 1/30-del per dag fr.o.m. tillträdesdagen.

13.3 Hyreskontrakt

Lägenhet i bostad med särskild service för vuxna enligt LSS upplåtes genom hyreskontrakt mellan socialnämnden och den enskilde hyresgästen.

13.4 Rätt till bostadstillägg

Hyresgäster i bostad med särskild service för vuxna enligt LSS uppmanas ansöka om bostadstillägg hos Försäkringskassan.

13.5 Bostadens utrustning

Hyresgästen utrustar själv sin bostad och bekostar det som ingår i livsföringen.

13.6 Kostnad för måltider

13.6.1 Bostad med särskild service för vuxna

Vid bostad med särskild service för vuxna enligt LSS debiteras en fast månadsavgift för livsmedel. Månadsavgiften följer Konsumentverkets rekommendationer för normal-, gluten-, laktos- och/eller mjölkproteinfri kost. Vilken nivå som gäller beror på om och i så fall vilka allergier som finns på respektive gruppboende. På Åsen och Svanen har man även ett tillägg för att kunna skapa mer inflytande och självbestämmande i måltiderna. Avgiften avser alla måltider utom lunch (under vardag) eller om man äter alla måltider på boendet.

Kontroll av balansen på boendets matkonto görs halvårsvis för att se hur den uppsatta budgeten för livsmedel hålls. Årlig uppföljning för att se om nivån som beslutats bör korrigeras. Underlag för uppföljning är boendets kassabokslut samt Konsumentverkets rekommendationer för normalkost.

Individuella anpassningar i debitering görs sedan utifrån om brukare lagar någon måltid i sin egen lägenhet. Brukaren gör då inköp av livsmedel för dessa måltider med eget betalkort.

13.6.2 Daglig verksamhet

Det finns möjlighet för den enskilde att köpa lunch inklusive dryck samt fika av kommunen i daglig verksamhet Klara. Kostnad fastställs årligen i samband med budget och ska täcka kommunens självkostnad.

13.6.3 Korttidsvistelse

Vid korttidsvistelse för barn och ungdomar under 18 år samt ungdomar över 18 år och vuxna betalar den enskilde en avgift för kost per dygn enligt Konsumentverkets rekommendationer, indelat i åldersgrupper. Kostnader för resor till och från korttidsvistelse samt kostnader för övriga aktiviteter betalas av den enskilde.

När insatsen verkställs i form av lägervistelse tas en avgift ut per dygn och den omfattar kost, förbrukningsvaror samt resor och eventuella entrébiljetter för externa aktiviteter. Kostnadsuppgifter från lägerarrangör ligger till grund.

13.6.4 Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år

Insatsen korttidstillsyn gäller för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov är avgiftsfri. Kostnad för måltider som serveras tillkommer. Avgiften beräknas utifrån ett medelvärde av konsumentverkets kostnader för livsmedel i åldersgrupp 12–17 år. Frukost motsvarar 20 %, lunch 30 %, mellanmål 10 % och middag 40 % av livsmedelskostnaden.

13.7 Familjehem/bostad med särskild service för barn och unga

13.7.1 Barn och ungdomar under 18 år

Avgiften för var och en av föräldrarna till barn och ungdomar under 18 år med insatsen familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar ska som högst vara lika med den maximala avgiften för återbetalning av underhållsstöd till Försäkringskassan per kalendermånad och förälder.

Kommunen ska göra individuella beräkningar och skälighetsbedömningar av respektive förälders betalningsförmåga. Det samma gäller för barnet om detta har egna inkomster, eftersom nivån på föräldrarnas ersättning till kommunen kan påverkas. För att kunna fastställa avgiften krävs att kommunen har tillgång till erforderliga inkomstuppgifter, från den enskilde, på avsedd blankett som kommunen tillhandahåller. Om begärda inkomstuppgifter ej lämnas påförs högsta avgift enligt beviljad insats.

13.7.2 Barn och ungdomar 19–21 år

Avgiften för ungdomar 19–21 år med insatsen familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar följer Konsumentverkets rekommendationer/kostnadsberäkningar för kvinnor och män i åldersgruppen, avseende kost samt hyra för boende som jämföras med vad ungdomar med egen inkomst bör betala när de bor hemma.

Avgiften och hyran gäller om ungdomen har egna inkomster som t.ex. aktivitetsersättning.

Kommunen ska göra individuell beräkning och skälighetsbedömning av ungdomens betalningsförmåga. För att kunna fastställa avgiften krävs att kommunen har tillgång till erforderliga inkomstuppgifter, från den enskilde, på avsedd blankett som kommunen tillhandahåller. Om begärda inkomstuppgifter ej lämnas påförs högsta avgift enligt beviljad insats.

13.8 Resor

13.8.1 Fritidsresor i bostad med särskild service för vuxna

Fritidsresor betalar den enskilde själv. Avgiften fastställs inför budget varje år och motsvarar kommunens självkostnad. Vid samåkning i kommunens fordon delas kostnaden mellan resenärerna.

13.8.2 Resor till/från daglig verksamhet

Resor till och från daglig verksamhet enligt LSS ingår inte i insatsen. Enligt dom från Regeringsrätten ska resorna bekostas av den enskilde. Med taxi/färdtjänst betalar brukaren egenavgift motsvarande startzon inom länsfärdtjänst och med kollektivtrafikegenavgift motsvarande Värmlandstrafiks biljettpreis, för båda gäller max månadskostnad för Värmlandskort ett område.

13.9 Hälso- och sjukvårdsinsatser, utom läkarvård

Av 26 § hälso- och sjukvårdslagen framgår att vårdavgift får tas ut av patienter enligt grunder som landstinget eller kommunen bestämmer, i den mån att annat inte är särskilt föreskrivet.

Vid hälso- och sjukvårdsinsatser debiteras avgift per dag. Detta oavsett om hälso- och sjukvårdsinsatsen utförs av sjuksköterska, sjukgymnast, arbetsterapeut eller av personal som delegerats uppgiften.

Avgiften omfattas av ett högkostnadsskydd/maxtaxa och beräknas på samma sätt som inom vård och omsorg, enligt gällande lag.

13.10 Kontaktperson

Insatsen är kostnadsfri men den enskilde betalar sina egna omkostnader till exempel för fika och inträde samt resor i samband med fritidsaktiviteter tillsammans med kontaktpersonen. Kontaktpersonen svarar själv för sina övriga omkostnader eftersom uppdraget genererar arvode/omkostnadsersättning.

Kostnad för resor delas mellan den enskilde och kontaktpersonen.

Kontaktpersonen ska inkomma med kostnadsunderlag/reseräkning till avgiftshandläggare för utbetalning. Brukaren debiteras i efterskott.

13.11 Ledsagarservice

Insatsen är kostnadsfri men den enskilde betalar sina egna omkostnader till exempel för fika och inträde samt resor i samband med aktiviteter tillsammans med ledsagaren. Ledsagaren får timlön och kommunen betalar omkostnaderna.

Ledsagaren ska inkomma med kostnadsunderlag/reseräkning till avgiftshandläggare för utbetalning. Brukaren debiteras i efterskott.